



De (on)terechte 'fairness tax'

2013/28
12|07|2013



MENSEN



WELVAART



BESCHERMING



Etienne de Callatay

Senior Fellow

De aangekondigde nieuwe belasting voor de vennootschappen wordt ten onrechte 'fairness tax' genoemd. De belasting van 5% op de dividenduitkeringen van grote ondernemingen die weinig of geen belastingen betalen zal naar verwachting een 140 miljoen euro opbrengen in 2013 en 210 miljoen euro in 2014. Tegelijkertijd heeft de regering een maatregel aangekondigd om de groei van kmo's te ondersteunen. Dat zou 50 miljoen euro kosten.

Als de vennootschapsbelasting niet behoorlijk werkt, moet ze bij voorkeur hervormd worden in plaats van

een extra belasting in te voeren. Een pragmatische aanpak is vereist. Zoals een private onderneming het gebruik door klanten van de voordelen die het aanbiedt naar boven kan beperken, zo kan een land een minimale alternatieve belasting invoeren als het meent dat de belastingdruk voor sommige bedrijven te laag is omdat ze van allerlei fiscale hulpmiddelen gebruik maken.

In de Verenigde Staten bestaat dergelijk systeem. Het is shockerend dat bedrijven met 'brede schouders' praktisch geen belastingen betalen, terwijl van alle lagen van de bevolking inspanning

“

Gezien de mobiliteit van de bedrijven zou de nieuwe heffing geen belasting zijn voor alle multinationals, wel voor de zeldzame Belgische multinationals

”

gen worden gevraagd. Zelfs David Cameron heeft zich opgewonden over de situatie van Amazon, Google en Starbucks en wenst dat de G8 dat punt op de agenda plaatst.

Ook in België beroert het onderwerp de pers en de publieke opinie. Bij de bedrijven naar Belgisch recht die grote winsten boeken maar weinig belastingen betalen, zijn ook bedrijven die via hun buitenlandse dochterondernemingen de overheden gefinancierd hebben.

De notionele interest heeft echter een pervers karakter. Zonder dat stelsel zouden de meeste gevallen van fiscale straffeloosheid onopgemerkt gebleven zijn in België en zou er geen politieke noodzaak geweest zijn om te reageren. Dat pleit voor een vennootschapsbelasting zonder notionele interest, maar met een verlaagd tarief. Het herinnert eraan dat elke atypische fiscale behandeling onstabiel is.

De economische en politieke prikkels voor een minimumbelasting zijn dus te begrijpen, maar de maatregelen die de regering aankondigt roepen heel wat vragen op. Vooreerst is het contraproductief om kleine bedrijven tegenover grote bedrijven te plaatsen, ook al is het positief dat alle politieke partijen vandaag de deugden van de kmo's bewieroken. Economische groei, onderzoek en toegevoegde waarde zijn nodig en kleine bedrijven die groot geworden zijn, spelen daarbij een fundamentele rol.

Ten tweede, in tegenstelling tot wat de naam laat vermoeden, heeft de beoogde belasting onrechtvaardige gevolgen. Een bedrijf dat dividenden uitkeert, geeft de indruk dat het goede zaken doet en dus lijkt het terecht dat het financieel bijdraagt aan de gemeenschap. De realiteit is complexer. Zo is het mogelijk dat een multinational met wortels in België, een slecht jaar heeft, maar toch de aandeelhouders van een zeker inkomen wil geven. De belasting zou de multinational aanzetten om géén dividend uit te keren, wat de familiale

“

Dat bevestigt dat een begrotingsronde niet het juiste moment is om een belastinghervorming uit te werken.

”

aandeelhouder ertoe kan aanzeten om zijn participatie te verkopen, ten koste dus van de zetel in België. Gezien de mobiliteit van de bedrijven zou de nieuwe heffing geen belasting zijn voor alle multinationals, wel voor de zeldzame Belgische multinationals. Ten slotte moeten we denken aan de niet te rechtvaardigen gevolgen. We moeten immers nagaan

of de maatregel geen juridische problemen stelt, met name ten opzichte van de zogenoemde moeder-dochterrichtlijn. Dat ondermijnt de rechtszekerheid en bevestigt dat een begrotingsronde niet het juiste moment is om een belastinghervorming uit te werken.

Etienne de Callataÿ

Senior Fellow aan het Itinera Institute

Verschenen in De Tijd van 14/01/2012

Voor duurzame economische groei en sociale bescherming